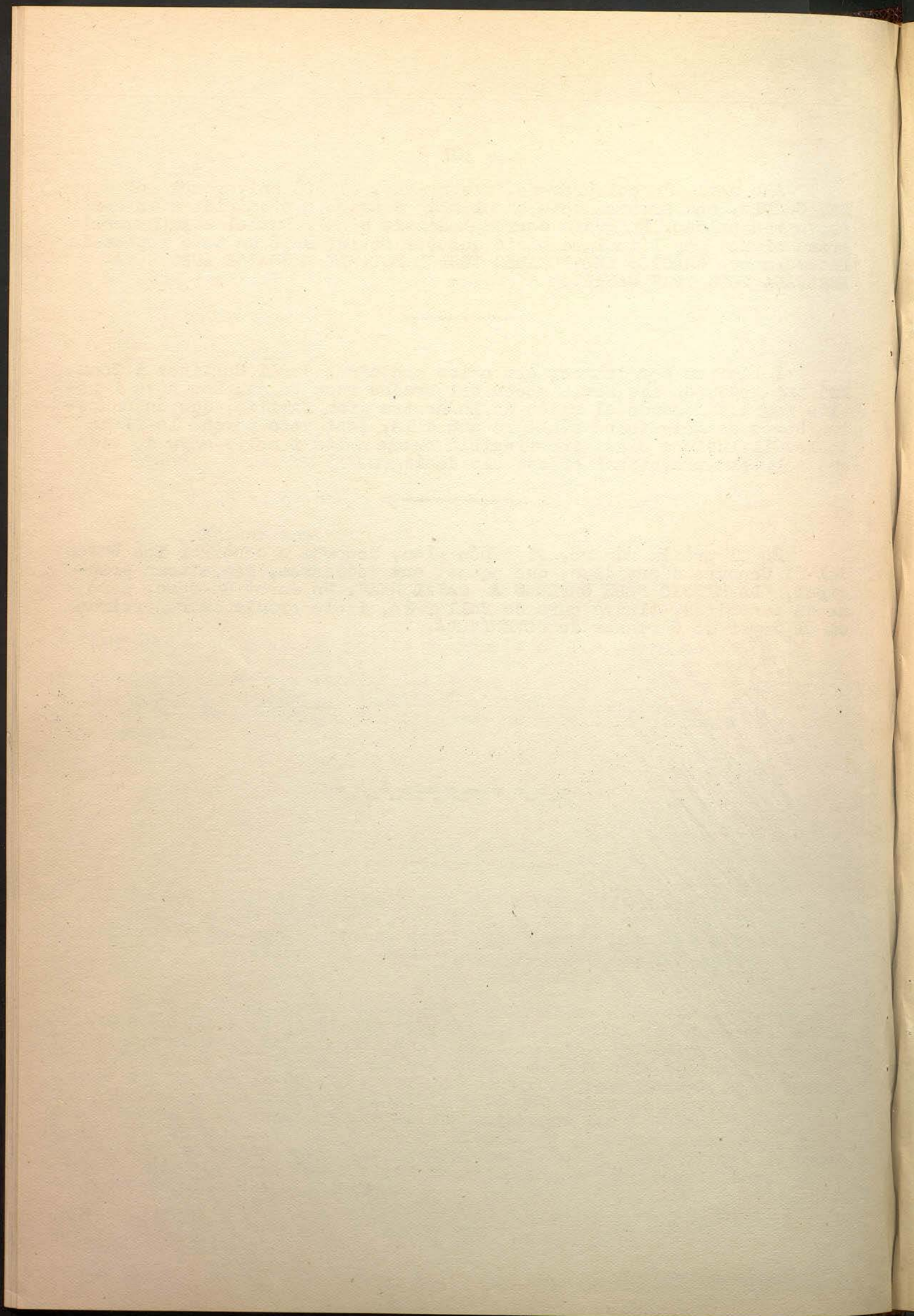

J O V E N Í V O L A

Març 1.957

Heus ací una nova recerca, un nou prec, un nou intent, una nova crida, nous horitzons en potència, tasca vella de possibilitats noves, entre incomprensions, per a fugir d'una rutina que pot deixar-nos inactius o lluitadors, estesos o actius, barreja d'actituds i posicions, de contrastos, monotonia, interès i gustos diversos.

Però vosaltres formeu tots la nostra família i la nostra posició ha d'ésser l'eclecticisme, simpatia i comprensió per a totes les vostres aportacions que sempre hem agraït amb il·lusió i sinceritat, de les quals vivim, i que satisfan l'anhel que ens mogué a iniciar les tasques de JOVENIVOLA i a intentar superar-les.

Recerca, prec, crida, - repetim -, a la qual donem ocasió de correspondre amb la recent convocatòria del segon concurs d'articles. De tots - sense prejudicis per les dues parts - esperem. Gràcies !

GIOVANNI PAPINI.

Florència, 8 de juliol del 1956. . .

Hi havia un cel roig amb temptacions de plata. Mans de vori oferien l'encens de la pregària mística. Un aire fi i daurat cremava el silenci lluminós de la tarda toscana. Florència, la dolça ciutat de marbre, plorava la mort d'un dels seus fills més eminents. Com un càntic de joia i d'amor lliurava l'esperit al Creador, en la terrible ironia del seu orgull antic, el mestre i el deixeble, el creient i l'incrèdul, l'home fort i l'home dolgut, el sant i el renegat: Giovanni Papini. La mort, en l'expressió més sublim de la seva gentilesa, havia estat benigna, amargament benigna. Perquè no havia volgut ésser ansiosa de la seva presa. I així, emfàtica, volgué mostrar-se lenta i capriciosa. Ja feia quatre anys que Papini moria, que anava morint lentament, una mica cada dia, una mica cada instant...

"Ja no em puc servir de les meves cames, ni dels meus braços ni mans, i ja quasi bé sóc cec, quasi bé mut. Ja no puc caminar més, ni estrènyer la mà d'un amic, ni tan sols puc ja escriure el meu nom. Ja no puc llegir i quasi bé m'és impossible conversar i dictar. Es tracta de pèrdues irremeiables i també de mutilacions particularment terribles per a qualsevol que tingues la mania de caminar a pas viu, llegir a tothora, dia i nit, i escriure-ho tot: lletres, articles, pensaments i llibres, amb la pròpia mà."

Papini, l'home fidelíssim, ens deixà el seu testament espiritual, el seu llegat estètic, la seva darrera lliçó de mestre. I aquest testament, amarat d'humanitat i de fe, per voluntat seva fou publicat l'endemà de la seva mort en la revista dels Franciscans de Santa Croce "Città di Vita". És el seu darrer missatge, el seu adéu a les coses més volgudes, a les persones més estimades, als amics tots i als enemics. És un missatge de joventut, ple de senzillesa i de doctrina. L'última gran lliçó del seu mestratge, polemitzant fins a la darrera síl·laba, com havia estat tota la seva vida.

Papini anava consumint-se en la seva casa de Florència, tristament sol, només en la dolça companyia de la seva fidelíssima esposa. Una paràlisi progressiva anà immobilitzant el cos d'aquest gran home, lentament. Quasi perdé del tot la vista. Només distingia formes i llums. "Les coses i la gent m'apareixen en formes desdibuixades i dèbils, com fantasies vistos darrera una cortina de cendra gris." Quina terrible angoixa per a aquell home visionari que havia passat la seva vida, ja des de la infantesa, llegint llibres i llibres, biblioteques senceres, admirador de les obres d'art i de la Naturalesa ! Però aquestes privacions no l'aclaparaven. "Encara puc fruir del benestar que dóna la llum del sol, del que irradia el cercle de llum d'una làmpara. Encara puc endevinar si s'apropen ben a la vora del meu ull dret, les taques de color de les flors o els trets d'un rostre." Era l'home fort. No temia la ceguesa d'ulls, ell que havia estat cec d'esperit. I ens ho confessa: "I fins i tot aquests vestigis d'una vista perduda m'omplen cada vegada amb el goig d'un miracle, a mi que fa vint anys vivia en el terror de la foscor perpètua."

Papini havia estat l'home ple d'orgull i de vanitat. Autodidacte per naturalesa, havia reconegut els grans genis de la humanitat, però no s'havia establert en el rigorós conformisme de cap escola, ni havia lluitat sota l'estendard de cap tendència. Era prou gegant per adocrinar-se ell mateix, perquè bevia en les fonts de la ciència pura i caminava a la llum de l'esperit. Però el seu orgull l'havia fet caure en la ceguesa de la incredulitat, de la despreocupació religiosa i moral. En la fosquedat i en la glòria, en l'ofuscació i en la clarividència, Papini fou un gegant que enlairà la torxa de la seva paraula, de la seva màgica paraula, per damunt de tot sentiment i de tota consideració. Grandiós en la seva pròpia substància, grandiós de si mateix, fou el gran enemic del catolicisme, i el gran impugnador de les veritats catòliques. De la seva ploma brollaren veritables blasfèmies contra el catolicisme dels nostres dies, contra la puresa del Dogma i la Doctrina de l'Església. Escrigué llibres d'una cruesa esborronadora amb una actitud de lleó que esguarda la seva presa. Del 1912 fins al 1918 escrigué obres entre les quals cal recordar: "Paraules i sang", "Masculinitat", "L'altra meitat", "Cent pàgines de poesia", "Car duci, l'home", "Testimoni" i "Experiència futurista". Una forta bravada d'anihilament, de tendenciosa polèmica caracteritza sobretot la seva obra que comprèn les "Memòries", "La vida de ningú" i "L'altra meitat". Aquesta cruesa de sentiment té el seu punt culminant en el celeberrim llibre en el qual estilitza la seva pròpia anàlisi: "Un uomo finito" i que fou el primer pas en el camí de retorn a la veritat i a la Fe. Els seus amics el calumniaren i perseguiren. Fou envejat i menystingut. Però ell, humiliant-se

tant com s'havia enlairat, els escriu: "Si després d'haver-me escoltat seguiu creient que sóc de veres un home acabat, caldrà que confesseu almenys, que estic acabat perquè vaig voler començar masses coses, i que no sóc res perquè vaig voler ésser-ho tot."

La seva confessió és sincera. I entrà a l'Església per la porta gran, amb un gest sublim, heroic en la seva humiliació, i humiliat en la sublimitat del gest, fort en ell mateix, com un Agustí d'Hipona del segle XXè. Crist havia estat la llum del seu camí. La figura de Crist fou el lema i l'estendard de la seva conversió. I ens deixà, com un fervent testimoni, la gran obra que per ella sola ja hauria donat celebritat al seu autor. Malgrat totes les reserves que hom pugui tenir per aquest llibre, la "Storia di Cristo" immortalitza Papini.

Deu anys més tard escriu el famosíssim "Gog", un dels llibres més reveladors del pensament filosòfic dels darrers temps, que ha assolit un èxit mundial i que ha tramès la visió més esborronadora de l'època moderna. "Gog, el príncep de Magog" ha vist un món caòtic i miserable, emfàtic de la seva podridura i corcat de sentiments, sense esperança, i amb una passió de domini i de tirania que no ha pogut vencer ni la més mínima comprensió de la dignitat humana, perquè és hipòcrita i esclau de si mateix. Han passat uns anys d'ençà de la seva publicació, i malgrat tot, el corrent modern, actual, ha demostrat l'exactitud de la finíssima visió de Papini. (A vegades resulta més abellidor pensar que la Pompadour era una dona d'exquisides qualitats, que no pas donar-nos compte del fracàs creixent de la nostra època...)

En els seus darrers anys de sofriment i d'angoixa física, Papini es veia ell mateix com una desferra humana, com un retrat de la humanitat que portava dintre. Malgrat això, demostrà una valentia d'esperit que féu evident el seu tremp i heroïcitat. "Sempre tinc la joia de poder escoltar la veu d'un amic, la lectura d'una bella poesia, o d'una bonica història, encara puc sentir la melodia d'una cançó o d'una d'aquestes simfonies que omplen tot el meu ésser d'una calor reviscolada". El nostre món, desfet i corromput, nafrat tot ell de cap a peus i dolorit d'una paràlisi creixent de dia en dia, com una imatge dels quatre últims anys de vida de Papini, podria parlar d'aquesta manera? Jo crec que caldria una conversió valenta i decidida com la d'aquest gegant de la fe. A vegades un home alligona la humanitat. La reacció demostra la hipocresia d'aquesta humanitat: Se li fa un homenatge, se li erigeix un monument, i... se li gira d'espatlles.

Papini és sincer amb ell mateix. "Sempre he sostingut la tesi de la superioritat de l'esperit per damunt de la matèria". No hi ha vacil·lació possible. L'esperit vivifica. La matèria - el materialisme - mata, ofega. "Si en pogués moure, parlar, veure i escriure, però tenint l'esperit confús i tancat, la intel·ligència adormida i estèril, la memòria apagada o lenta, la imaginació esborrada i difosa, el cor aspre i indiferent, la meua història seria infinitament molt més terrible. "Quan demanem la gràcia de la salut - que Déu ens la conservi ! -, comprenem el nostre prec ? Havia arribat l'hora de la prova. Papini fou eloqüent: "Sempre he preferit el martiri a la imbecilitat !"

En els seus anys de malaltia esdevingué una tràgica desferra humana. Quan ja ni pot parlar, ni molt menys escriure, revela la seva finor de sentiments que ens transcriu per la interpretació de la seva neta - i col·laboradora dels seus darrers temps - Anna Pazskowski, amb una grandiositat que fa esborronar. "A través de les lluites de cada dia, he pogut guardar dins meu la fe, la intel·ligència, la memòria, la imaginació, la passió de la meditació i del raonar i aquesta llumeta inter-

na que anomenem intuïció. "Reclòs en el reduïdíssim caliu familiar i amical regreia aquesta mercè tan preuada. "He servat l'afecte de la meua família, l'amor dels meus amics, he guardat el poder d'estimar fins i tot aquells que no conec personalment." L'efecte que en tot el món culte produïa l'esgarrifosa enfermetat de Giovanni Papini, repercuteix ben sensiblement en l'esperit de l'escriptor: "Conec el benestar d'ésser estimat per tots aquells que només em coneixen per les meves obres". Aquesta penetració espiritual entre els lectors nombrosíssims de les obres papinianes i el seu autor, infon una suaviíssima caritat i un goig invers-semblant a la crisi que acabarà amb el darrer sospir del mestre.

Del tremp intel·lectual del toscà només pot esperar-se la culminació esclatant de la seva vitalitat. Potser, en altres circumstàncies, caldrà - i àdhuc fins i tot fóra imprescindible - parlar de miracle. El mite demanaria l'encantament sobtat o el cigne meravellós de Lohengrin, a l'explicació "raonable" del procés papinià. Però, per a la seva fermesa de sentiments i comprensió de la vida, tota l'admirable gènesi de la força oculta es redueix a la simple confessió. I restarem en la perplexitat més bella en comprendre la vivència de joventut en un cos quasi bé mort. Ell sospita la nostra admiració i també - per què no ? - la incomprensió de molts, però és impotent de fer-se enrera. "Cal mesurar exactament tot el que em resta, allò que sigui el més important, i el que tingui de millor... vull arribar més enllà del que sembla veritat i afirmar allò que no es pot creure". Papini reprèn la seva audàcia, per a manifestar-se tal com és, malgrat la paradoxal realitat en què es veu sotmés. I ens dirà una de les coses més belles i sublimes que hagi pogut somniar la seva íntima consciència.

"La joventut es distingeix per tres senyals essencials: la voluntat d'amor, la curiositat intel·lectual i l'esperit ofensiu. Tot i la meua edat i a despit dels meus mals, sento fonament una necessitat irremissible d'estimar i d'ésser estimat, em fibla un desig mai satisfet per les innovacions en tots els dominis del saber i de l'art, i tampoc em nego a la polèmica i a l'atac quan es tracta de defensar valors suprems."

¿ Per què no cerquem aquest mots pregons i forts en els mites d'un Nietzsche, d'un Nijinski, d'un Van Gogh o ja d'un Kafka, d'un Buzatti, o - actualitzem-nos - d'un Jean Paul Sartre o d'un Albert Camus ? Hi ha una gràcia especial de dilucidació i de valentia que remerciï l'esforç de la recerca ? Jo només m'admiro i callo. Tinc vergonya i potser - perdoneu la paraula - "complexe"...

"Encara que sigui condemnat a passar com a víctima d'un deliri ridícul, tinc l'audàcia d'afirmar que avui, encara em sento portat, en aquest mar immens de la vida, pel gran reflex de la JOVENTUT."

Només em resta plegar els braços i sostreure'm d'una angoixa de fàstic que m'inspira l'aire viciat que respiro cada moment. Potser hi hagin pensaments de fidelitat sota les faroles del carrer més sordid. Però jo només veig les ales d'una nit fatídica, sense l'esperança d'una nova llum, sense el pressentiment de l'Alba. I mentre demano per a mi una joventut d'amor, de llum i de fidelitat, en la benaurança d'una Nit més bonigna, tinc un pensament de fred i esgarrifança.

Potser hi hagin pensaments de fidelitat sota les faroles del carrer més sordid...

MEDITEM UNA MICA

"Mira el Crist com amorós vol portar la Creu pesanta...". Si analitzéssim cada paraula d'aquesta frase, més ben dit, si ens paréssim a meditar uns moments el seu sentit i el que cada una d'elles representa per a nosaltres, ben bé quedaríem meravellats de la nostra insignificància i petitesa, davant la sublimitat del que elles representen i de la gran lliçó que en elles s'amaga, encara que moltes vegades, nosaltres ens resistim a esbrinar-la.

Es cert que, repetidament, s'ha parlat des d'aquestes pàgines, sobre les faltes als assaigs, la puntualitat i l'eterna xerrameca.

No vull pas fer-me pesat ni vull ésser inoportú en recalcar per onzena vegada aquest tema, però, lector caríssim, et prego que continuïs fins al final d'aquest humil escrit i llavors veuràs si m'he entretingut a copiar, o bé les idees que hi puguis trobar són encertades o profitoses. En aquest cas, seré feliç. Si fos al contrari, per endavant em crec haver obtingut el teu perdó. "Mira el Crist...". Que bo dona de cantar-les ja que tant la música com la lletra són verament celestials !

La història ens demostra a cada moment que les grans coses s'han aconseguit per mitjà de grans sacrificis. Només cal que la rellegim: les batalles decisives s'han guanyat amb la pèrdua de no poques vides. L'amor mateix no sols s'obté a base de molts sacrificis sinó que tot n'és ple; tant és així que s'ha arribat a la conclusió que no hi ha amor sense sacrifici de la mateixa manera que no hi ha roses sense espines. I la prova palèsa que les grans coses s'obtenen amb sacrificis és la Redempció que glossa la "Passió" que tan bé treballem tots aquests dies.

I ara pregunto: Volem nosaltres ésser una excepció de la regla ? Volem fer una cosa gran, com és l'Orfeó Català - ja que d'això no dubto que tots n'esteu segurs -, sense sacrifici ? No sacrifici a mitges, ja que la cosa no és gran a mitges, sinó sacrifici sencer i sacrifici sincer. "Mira el Crist com vol..." Per què no meditem una mica la part de responsabilitat que tots tenim dintre d'aquesta gran obra que és l'Orfeó Català ?

Repetir el que s'ha dit tantes vegades sobre les faltes d'assistència, poca puntualitat, poca atenció, trencament de batutes, etc., etc., seria parlar debades i picar en ferro fred com es diu molt catalanament, però el que no s'ha fet mai, potser, és pregonar en veu alta el mal que tot això causa als cantaires i membres que convençuts del que per a ells representa l'obra de l'Orfeó Català, fan els sacrificis necessaris per complir la seva missió. En cada omissió que lleugerament es comet, tant si és de puntualitat com d'assistència, com de poca atenció, es comet una falta greu de caritat que fereix l'obra de l'Orfeó Català i els seus col·laboradors addictes. La caritat..."Com amorós vol portar la Creu Pesanta..."Ell la vol portar i no pas pels seus pecats..."Ell paga els crims de gentes impures..."

Quan el Mestre llegeix en un assaig, tal dia van faltar tants homes i tantes noies, aquestes faltes són totes tallades per un mateix patró, per tots els components que ho escolten. Ben segur que de tantes faltes n'hi haurà una bona part que s'han fet amb motiu raonable, comprensible i fins i tot excusable. A la nostra consciència, acostumada a ésser delicada fins al més mínim, ¿no li repugna causar sense més ni menys faltes de germanor dintre aquesta família de l'Orfeó Català que ha d'ésser ben avinguda perquè sigui indestructible ?

Quan en un assaig general arriba mig Orfeó una hora més tard de la fixada per a començar, tots els qui arriben cometen la mateixa falta als ulls del Mestre i dels cantaires, havent-hi, com és segur que n'hi ha, que per més que facin, no poden venir amb la puntualitat que ells voldrien. ¿A aquests els hem de jutjar com aquella part que ho fa per costum?

Estem tots convenguts que l'Orfeó requereix una voluntat fèrria i que és portar una creu, el sacrifici que representa per a cada un; però si hem estat valents de imposar-nos aquest sacrifici, també ho hem d'ésser per seguir endavant amb l'empresa. Sense sacrifici hem dit que no hi havia cosa gran possible. Poder col.laborar en l'empresa d'una cosa gran ens hauria de fer oblidar el sacrifici que ens costa col.laborar-hi. El general en la batalla, l'enamorat i el mateix Crist s'oblida ven del seu sofriment pensant en el bé que feia el seu sofrir a aquells per als quals sofrien. Per què no hi pensem també nosaltres de tant en tant? Jo diria, però, més bé meditem-hi i veure'm que el tal sacrifici no ho és per a nosaltres, ja que podem gaudir de tota la significació d'aquell "Mira el Crist com amorós vol portar la creu pesanta...".

MELITÓ BOVER

L'ORFEÓ CATALÀ I EL MESTRE LLUÍS MILLET VISTOS PER UN NOI DEL CHOR.

=====

Ja de temps, en periòdics i conferències, els grans escriptors han glossat les excel·lències i triomfs de l'Orfeó i del seu gloriós Mestre Millet... però estic en la certesa que no s'ha fet mai, ni s'ha dit res referent a aquestes dues, diem-ne personalitats, sota el punt de vista d'un infant... i em refereixo als nois que integraven el chor en els anys que ja són recordança.

Com sentien ells l'Orfeó? Quines impressions els causava tot el que els voltava i veien? I el Mestre? Quins sentiments els despertava?

Aquestes preguntes m'han suggerit d'escriure en prosa mal girbada alguna cosa sobre un tema que es podria anomenar: "L'Orfeó Català i el Mestre Lluís Millet vistos per un noi del chor".

I amb la ploma als dits... el pensament s'ha allunyat cap al primer any d'aquest segle... 1900... plaça de Sant Just... una gran portalada... una àmplia escalinata... obrim la porta i ens dirigim a mà dreta, a una estança on hi havia un escriptori en un racó, i darrera d'ell, un senyor d'una seixantena d'anys, molt alt (al menys jo li veia), amb barba un xic blanquinosa i molt amable, per cert: Era el senyor Grau. Va ésser ell la primera persona amb qui vaig parlar en entrar. El recordo com si el tingués davant i el recordo, també, com a bon home que era per als nois, potser degut que no tenia massa intervenció sobre nosaltres, ja que aquesta ingrata feina anava a càrrec d'en Peret.

I...? Qui era en Peret? La nostra víctima. Li dèiem Peret a seques, no perquè no es mereixés que li diguéssim senyor, car es tractava d'una persona de bastants anys, sinó perquè tothom l'anomenava així... i nosaltres, els nois, també ho fèiem. Era d'estatura petita com nosaltres i penso que per això no ens feia gaire respecte... Li'n fèiem de totes.

Com que no ens deixaven anar a jugar a la plaça... ¿qui aguanta la quitxallà quieta en els moments en què esperàvem per a donar classe de solfeig o assaig? I quan l'escàndol era massa fort... ja es sentia la veu d'un mestre... Peret !... Feu estar quieta aquesta patuleia... I ja teniu en Peret empaitant-nos per les sales groga i verda, (nomena des així pel color de les seves parets), entre mig de les cadires... la gran pissarra pautada i el piano; semblava talment que ell també prenguéss part en les corregudes d'una sala a l'altra...; mes, veient que el bon home no en sortia, en venia un altre amb més autoritat... el Mestre Comella..., que de vegades repartia algun "mastegot", com vulgarment es diu, al qui s'esqueia de trobar-se al seu abast, i llavors... tot era quietud...tots suats i cansats...

Amb en Peret, a pesar de fer-lo enfadar, sempre quedàvem molt amics; i així era, ja que quan anàvem a cantar a Sant Felip Neri o a una altra església ell ens acompanyava, i nosaltres sempre molt formals al seu costat; quan ens férem més grans ens tingué, també, molt d'apreci, i, per això, el seu traspàs ocorregut quan ja era bastant vellet, fou sentit molt per tots nosaltres.

Voldria recordar els noms de tots els qui en aquella època integràvem el chor de nois, i que fèiem amarga l'existència del bon Peret; però la meua memòria no arriba a tant. Amb tot, recordo els germans Mabres, en Vila, que estudiava el violoncel, els germans Homs, un dels quals, potser el més entremaliat, l'anomenàvem "ros de mal pèl", avui encara chorista, però, al las, de cabell blanc...; els germans Solé, en Xifré, fill del chorista del mateix cognom, en Miró, en Segalés, i més tard en Barbany, els germans Planàs, l'avui subdirector de l'Orfeó, Joan Tomàs, en Bou i tants d'altres... però deixem el record dels companys, molts d'ells traspassats i altres allunyats de nosaltres... i tornem a casa, o sigui a l'Orfeó, que per a mi era la continuació de la pròpia, degut, potser, que hi feia mitja vida, ja que, a més de l'assaig diari del migdia, teníem lliçó de solfeig, assaig a la nit tres o quatre vegades la setmana i després, perquè també hi anàvem, ja fos per haver-nos citat allí amb altres nois per assumptes de joganera, o bé per llegir i fullojar revistes a la biblioteca. Això vol dir, doncs, que m'hi trobava bé..., més ben dit, ens hi trobàvem bé, i ho prova el fet que de tres germans que érem, tots tres cantàvem a l'Orfeó.

Com que ja sabia força solfa, vaig ingressar al chor de seguida, i recordo que, en entrar per primera vegada a la sala d'assaigs d'aquell casal de la plaça de Sant Just, vaig sentir una gran impressió: aquelles parets folrades de sedes groguenques, els plafons i sostre amb aquelles pintures, la il·luminació, la tarima amb l'harmonium, aquelles fileres de cadires, aquell estol de noies i senyores, tants homes... i sobretot...tantes barbes en la majoria d'ells, havien fet que cada vegada estigués distret, i sempre em despertava del meu encantament un terrible...! no badis !... del Mestre.

Ja que he anomenat les barbes, (al revés d'ara que no se'n porta ni una), aleshores hi havia tants choristes que en portaven que em donava la sensació d'una cosa molt seriosa... molt seriosa...mireu si la veia seriosa, que quan el chor d'homes cantava la "Cançó de nois", de Grieg, em feia l'efecte que no els esqueia la broma. Us podeu imaginar un home amb aquelles barbes fent aquells "mòus" ?

Magnífiques barbes, la moruna d'Abel Bonot, la rossa de Francesc Lleixà, la d'en Sala, la d'en Xifré amb la seva veu de baix que em feia gran respecte, la dels Mestres Comella i Salvat, i la més jove de totes, la del qui fou després Mestre Pujol, i moltes més que la memò-

ria no m'és fidel per recordar.

D'aquella època guardo recordances de fets, que en si no tenen importància, mes en contar-los demostro fins on a la quitxalla ens criava l'atenció tot allò que observàvem o que ens passava.

Un d'ells tingué lloc durant la visita que ens féu l'Schola Cantorum, de París, amb el seu Mestre Charles Bordes. Entre els components de l'esmentat chor abundaven els tipus més aviat grassos que prims. A l'hostatge de la plaça de Sant Just, ens dedicaren una sessió. La sala estava plena de gom a gom, i nosaltres, com que ens trobàvem en ple hivern, gaudíem d'una temperatura agradable, però ells, que venien de París, on estaven a molts graus sota zero, s'asfixiaven...Tenien les cares vermelles, congestionades i suaven...fins que, no podent aguantar més, obriren la balconada i es ventaren amb les partícules com si es trobessin en plena canícula. Nosaltres, com és natural...coll de l'americana amunt...

Altra cosa bona per a contar és el cas de la son. La son era un martiri per als nois. Doneu-vos-en compte. Quan assajàvem una obra pesada, avorrida, o que no ens agradava i començàvem a badallar...el Mestre, en veure que no hi havia la deguda atenció...- tornem-hi ! - a tal o qual passatge...i la son anava en augment. Recordo que quan estudiàvem l'obra del mestre Pedrell "La Sagrada Família" la son es feia general, però el Mestre, en adonar-se'n, digué: Oi, que no us agrada ?...doncs l'hem de cantar... I, sí senyors, la cantàrem...però que jo recordi, no l'he tornada a sentir...no ens va plaure.

En sortir dels assaigs de nit, moltes vegades, el meu germà anava dormint pel carrer, davant nostre i del pare o de la mare que ens acompanyava (un altre sacrifici anònim fet amb fe i resignació per l'art i l'ideal), i cosa curiosa... no donava una sola ensopegada durant tot el camí; es veu que el sabia de memòria de tant de fer-lo.

Pel que fa a mi, recordo els assaigs del poema del Mestre Nicolau "La Mare de Déu". Aquells...a...a...a...m'incitaven al badall, la tessitura tan aguda em cansava, acabava per no poder dir bufa. Quan el chor de nois canta la darrera estrofa del poema, havia de respirar a cada compàs, com si hagués fet una gran passejada. I tant que n'agrada aquesta cançó, malgrat tot.

Als nois d'aquell temps també cal apuntar-nos alguna cosa al nostre favor. Tinc record del "solo" de "La mort de l'escola". El feia en Xifré, fill del chorista de la corda de baixos. Com que cantar sol li feia un xic de por, de vegades l'havien cantat dos, ell i en Sagalés. En "Les campanes de Nadal", de Comes, al chor solista de nois, ja hi prenia part jo que era dels que tenien la veu fina. No he sentit cantar mai més aquesta obra del compositor valencià, tot i que ens aplaudien molt.

On hi ha coses per a contar és en l'excursió al migdia de França...Montpeller, Nîça i Perpinyà. La nova va ésser causa de molta alegria entre nosaltres, que des d'aquell moment fins a veure'ns dins del tren donàrem ales a la nostra fantasia. Llavors no teníem son. Va ésser un gran esdeveniment en saber-se que ens feien un vestit de vellut... cap a can "Pantaleoni" a prendre'ns la mida...era bonic de veure'ns unformats amb aquell vestit de vellut, color marró clar...guerrera i pantaló curt i la barretina vermella. Com que el vellut és de durada, el vaig portar qui sap quan de temps: de la plaça de Sant Just a la dels Peixos fins a l'estatge actual, traient-me'l quan, ja ganàpia, m'arribava el pantaló a mitja cuixa, i la camisa en sortia de la mànega de la

guerrera; nes, tots els temps tornen pel que veiem durant l'estiu. Ara es porta molt entre la joventut estrangera que ens visita i també en molts estaments de casa.

Fer-nos aquests vestits va ésser un gran encert, ja que amb els nostres, segurament hauríem passat fred i a més uniformats sempre es veia que érem components de l'Orfeó, i per si per cas se'n perdia algun...i aquest vaig ésser jo, a Montpeller.

S'havia de celebrar una processó cívica, i ens indicaren l'hora de reunir-nos en un lloc determinat, però jo, tafañer, em vaig separar del grup per anar a visitar una església que es trobava prop de l'hostatge. No sé com vaig perdre el contacte amb la colla... i vinga donar voltes sempre pels mateixos carrers, fins que d'una farmàcia on hi havia el farmacèutic al portal em digué en català: Ai, que t'has perdut...! En sentir-ho, em vaig avergonyir, i en comptes de demanar-li orientació, encara corro...fins que vaig trobar quasi allí mateix la processó que s'encaminava a la casa on nasqué el Rei En Jaume el Conqueridor.

Com que la sortida de Barcelona fou al matí, en arribar a Port-Bou ens donaren una capsa amb el dinar... en deien un "panier". I com que tenia gana, tot va anar molt bé... però també tenia set i per desgràcia dins del panier hi havia una botelleta amb aigua picant...

Em va agradar i molts que no la volgueren me la varen donar... vinga beure...però ja vaig tenir bona aigua... En arribar a Cette ens posaren tots els nois dins d'un vagó del tren especial, i, precisament. en aquell vagó, em féu efecte l'aigua picant... que feia que em recargolés de dolor... Per desgràcia aquell vagó no comunicava amb els altres i alguns dels nois es reien de mi quan em veien anar d'un cap de vagó a l'altre... i jo fet una fúria tot era repartir cops de puny a tort i a dret...penso que se'n recordarà el qui en rebia més... Es deia Homs, el noi ros, que era el més burlleta... Per fi arribàrem a Montpeller... després de tres quarts d'hora de torment.

Altre feta d'aquesta excursió, succeí en anar a sopar a un restaurant (crec que era a Montpeller), en el qual ens serviren a cada un dos pardals rostits, (la gana era per a un pollastre), i tan bonic com feia veure tot al llarg de les taules, els dos pardalets asseguts damunt del plat. No cal dir que ningú no en menjà.

Després de Montpeller, Marsella. Es féu el viatge de nit, i uns socis agregats, em proposaren que si els deixava el meu seient em llogarien un coixí i una manta perquè pogués dormir a terra del vagó. M'hi vaig avenir i ja em teniu dormint sota les seves cames, i dic dormint, perquè ho vaig fer a pesar del soroll de les rodes, que semblava talment un terratrèmol a les meves orelles, però pel què es veu, en aquella edat la son podia més.

No parlar francès no era cap obstacle. Prop de l'hotel on ens hostatjàvem, es trobava un magatzem, on vaig discutir almenys un quart d'hora amb el dependent, per comprar-li una pistoleta de joguina, la qual valia un franc cinquanta, i tot el meu capital era de noranta cèntims; no vaig fer fira, però durant el nostre col·loqui ens entenguérem molt bé.

Crec que deuria ésser un mal gastador, perquè en anar per primera vegada l'Orfeó a València, vaig gastar-me les deu pessetes que em donaren a casa, en viatges en un tobogan que hi havia a l'Exposició; cada viatge costava quinze cèntims; comteu les voltes que vaig donar.

(seguirà)

FRANCESC FORNELLS

UNA OPINIÓ.

=====

En números anteriors es van publicar uns articles per tal de trobar una solució al problema de fumar, al d'arribar tard als assaigs, etc. És cosa molt difícil de resoldre, especialment el primer, que segons la meua modesta manera d'entendre és per falta de voluntat.

Desitjaria que ningú no s'ofengués. Un fumador per arrelat que tingui el vici, si no pot estar-se una hora i mitja sense fer una cigarreta, demostra que el vici el domina.

Ara voldria fer un altre comentari que estic segur que serà més discutit que el de la cigarreta.

En els concerts de l'Orfeó hi ha un petit detall que ha estat i és molt comentat pel públic i que no ens afavoreix gaire.

En sortir a l'hemicicle les senyores i senyoretes es veu molta variació en els vestits. Unes, mànega llarga, altres, curta i d'altres quasi sense. No s'hi podria trobar una solució? És un problema no gaire difícil de resoldre. Entre unes quantes senyoretes, junt amb les professores, podrien escollir un model apropiat.

Les senyoretes tenen la paraula.

Quin to més solemne donaria que en la propera audició de la "Passió", de Joan Sebastià Bach, totes les senyores i senyoretes vestissin igual!

RAMON MONTSENY

MÚSICA, MÚSICS I INTERPRETS

=====

Activitats diverses que seleccionem, sense negar l'interès o la qualitat artística, d'aquelles que per manca de temps, d'espai o per oferir poques possibilitats, estrictament en el comentari, ens abstinem de parlar.

OLIVIER MESSIAEN.- Una conferència de Gunnar Berg, amb il·lustracions musicals a càrrec de la pianista Beatrice Berg, a l'Institut Francès, ens permeté escoltar, al costat d'una fantasia de Mozart, obres d'André Jolivet, Anton Webern, el propi Gunnar Berg i Olivier Messiaen. D'aquest últim s'interpretaren "Neumes Rytmiques", "Ilo de feu" números 1 i 2, i "Modes de valeurs et d'intensites".

Sorprèn, en Messiaen, el contrast entre la sensualitat de la seva música i el seu esperit religiós, (recordi's Messiaen com a organista de la Trinité, de París, i també els seus famosos "Cinc regards sur l'Enfant Jesus"). En efecte, Messiaen està obsessionat bàrbarament - usem el terme en bon sentit - pels ritmes orientals. La seva "Turangalila Symphonie", de prop de dues hores de duració, és l'obra de més envergadura d'aquesta tendència. La dita Simfonia, escrita per encàrrec de Koussevitzky, fou estronada als Estats Units, executada amb fortes discussions a França, i, segons sembla, fracassà en la seva estrena a Alemanya. Tal vegada la seva excessiva duració sigui un defecte

te massa greu; és molt aventurat fer un judici crític segur de l'obra, però, és evident el gran pas que dona en la recerca de noves sonoritats i de nous mitjans per a produir-les.

Dins la mateixa tendència podrien colocar-se les obres pianístiques que hem esmentat; de petites proporcions, d'una dificultat considerable, interessantíssimes, amb sorprenents contrapunts i superposicions purament rítmiques i encertadíssims contrastos d'altura de sons.

POSSIBILITATS DEL DODECAFONISME.- En la mateixa sessió s'interpretaren les variacions de Webern, variacions en forma de sonata clàssica, però escrites dintre de la més tancada estètica dodecafònica.

Ens preguntem, després de la seva audició, si s'ha de considerar el dodecafonisme únicament com un intent d'escriure una música completament nova (en els seus primers temps, naturalment), i si actualment està ja completament esgotat.

Otto Mayer escrivia en 1935: "No discutirem pas, ara, si Schönberg ha sabut demostrar d'una manera concloent a través de les seves obres la solidesa del seu sistema (només un sol deixeble seu ha pogut fer-ho fins avui: Alban Berg). Però la cosa més important és que hagi demostrat als seus contemporanis, almenys, la possibilitat de trobar nous camins i noves bases per a la producció musical".

Evidentment el concert de violí i el Wozzeck d'Alban Berg, demostren la no inutilitat del sistema en l'ordre purament artístic, per més que això, en últim terme, depèn del compositor. El dodecafonisme ha comptat i compta amb una sèrie de seguidors i obres mediocres i grises, però, també ha donat obres positivament interessants, percentatge disminuït, com en tot i en totes les èpoques.

Quant a les possibilitats del sistema en el futur, sense prendre cap partit - en el nostre món musical ens arriben poques ocasions de comprovar-ho directament - citaré dues opinions, una d'un compositor alemany contemporani - tal vegada Hans Werner-Henze - que posa de manifest les possibilitats del sistema "avui", amb les figures de Dallapiccola i Luigi Nono, i l'altre - molt típicament americana - del crític i director Virgil Thomson, que troba que el sistema en general està mancat de la força del ritme, i es pronuncia en favor de les combinacions de percussionisme i dodecafonisme de l'esmentat Luigi Nono. En tot moment, no cal dir-ho, donem preferència a l'artista, sense prejudicis, prescindint nosaltres d'escoles i exclusivismes.

Voldríem, encara, citar alguns aspectes de la TEMPORADA D'HIVERN DE L'ORQUESTRA MUNICIPAL. Entre els artistes de fora actua Daniel Wayenberg com a solista del suggestiu "Concert per a la mà esquerra" de Ravel, demostrant-nos a més de la seva sensibilitat, eloqüència i força, qualitats indispensables a tot intèrpret i més remarcables encara en aquesta ocasió, donada la dificultat i característiques de l'obra que interpreta.

També actua com a Director invitat, Alberto Erede, conductor francès i directe, que dirigeix entre altres coses el "Mathis", de Hindemith, obra sòlida i definitiva, que escoltem molt rarament aquí. Alberto Erede, sense ésser un Director extraordinari, ens oferí unes versions clares i sen-

se vacil·lacions, que justifiquen el prestigi que ha merescut en diversos centres musicals d'Europa i Amèrica i especialment com a director de l'Orquestra de la RAI a Torino.

Ll. M. L.

A C T I V I T A T S .

VISITA A L'EXPOSICIÓ GRANADOS. El diumenge, dia 17 de febrer, JOVENIVO LA organitzà una visita col·lectiva a l'Exposició Granados, instal·lada al Palau de la Virreina. Una quarantena de cantaires junt amb el Mestre Millet pogué admirar els records de la vida de l'insigne compositor lleidatà, que amb tant d'encert i bon gust exposaren els seus familiars amb la col·laboració dels amics de l'artista, entre els quals figura l'Orfeó Català. Tots els assistents restaren complagudíssims de la visita.

UN ASSAIG DEDICAT AL REVERENDÍSSIM PARE ABAT DE MONTSERRAT. Ja de temps esperada, la visita del Reverendíssim Pare Abat de Montserrat es convertí en realitat el passat dia 19 de febrer. Acompanyat pel President, Mestre Director, altres membres de la Junta Directiva i per Dom Pau Maria Pizà i Dom Maur Maria Boix féu la seva entrada al fogar del nostre treball. Els cantaires, a peu dret, li dedicaren una forta ovació. Tot seguit, les notes vibrants de "El cant de la Senyera" foren la nostra salutació.

El Sr. Fèlix Millet i Maristany amb escaients paraules li donà la benvinguda, i acabà dient: "així com la regla de Sant Benet diu que a l'hoste se li ha de donar el millor que un té, avui nosaltres us oferim el millor que tenim, els nostres cants".

S'interpretaren, després, "La filadora" i "El mariner", de Sancho Marracó, "Jesús està escoltant" i "Maria tenia un Infant", de William L. Dawson, "Au Moïses, vés tot sol", de Gail Kubik, "Si tu vols", de Canteloub, "La túnica", de Lluís Millet, "Diada dels morts", de P. Donostia, i "Salve Montserratina", de P. Casals.

Com que el Pare Abat assistia a un assaig, assajàrem el primer número de la "Passió", segons Sant Mateu, de Joan Sebastià Bach.

Tot seguit, El Reverendíssim Pare Abat s'adreçà a tots nosaltres i digué:

"Vinc a retornar-vos la visita que tantes vegades heu fet a Montserrat, l'última sobretot, memorable, que féreu amb tots els Orfeons de Catalunya. Vinguéreu a dir a la Mare de Déu de Montserrat que és la vostra Mare, la Mare de tots els cantaires. Crist i la Pàtria, que vol dir família, terra, tradició, història...

Venia a retornar-vos la visita com un homenatge i en prova d'agraïment. Però, us haig d'agrair encara moltes més coses, perquè m'heu rebut no com un hoste sinó com un fill de la casa.

Tenia quinze anys quan venia a escoltar els vostres concerts. El Mestre Millet em semblava genial, perquè es movia tant i donava expressió al seu gest; semblava que els cantaires miressin el Mestre enlloc de la

partitura, perquè la veritable partitura era el Mestre,

Tenia quinze anys. Ara he vingut a la vostra intimitat, en aquest assaig que ha estat un veritable concert. Heu cantat coses belles i en vosaltres espontànies, que representen l'esperit de la nostra terra i del Cristianisme. Heu cantat cançons dels negres, però, en un llenguatge no de negres, sinó de blancs, de català. Les heu cantades tal com sou vosaltres, no en sentit pejoratiu, sinó millorant-les. Aquell diàleg galant, bellíssim i elegant com tot el que és francès. Aquella música religiosa, profunda, melòdica, tan bella del Mestre.

Us en dono gràcies, i us en dono gràcies com a cosa representativa que sou. Mentre canteu, tindrem essències del nostre esperit. Ara, que ja fa tres hores que els nostres monjos dormen, vosaltres vetlleu per cantar, per conservar un esperit de la terra i un esperit cristià.

El meu consell i benedicció, una sola cosa: Prego per a vosaltres, perquè continueu tenint aquest esperit i aquest ideal del bell cantar. Sigueu bons cristians i bons catalans. Que els vostres fills cantin com vosaltres ja que vosaltres canteu com els vostres pares.

Felicito el Mestre Millet, els seus col·laboradors i tots vosaltres que canteu tan meravellosament; continueu cantant i sacrificant-vos perquè s'ha de fer obra positiva, treballar a més del treball de cada dia, no dormir totes les hores, no solament guanyar diners sinó també guanyar l'essència de la nostra terra i del Cristianisme.

La Mare de Déu us beneeixi, la Mare de Déu de Montserrat sigui sempre la vostra Patrona.

Així sia."

No cal dir com les paraules del Reverendíssim Pare Abat foren acompanyades amb una entusiàstica ovació.

Després, a la Sala de Juntres, li foren presentats els membres del Consell Directiu, solistes, el degà dels cantaires i també la Redacció de JOVENIVOLA, la qual li féu ofrena d'una col·lecció completa, que fou agrada molt cordialment.

És ben segur que ningú no oblidarà mai aquest assaig que tinguerem el goig de dedicar al Reverendíssim Pare Abat de Montserrat.

FURGANT PER SECRETARIA. Aquests últims dies, ha rebut el nostre Orfeo una simpatiquíssima lletra del senyor Josep Rius, de Terrassa. Com sigui que és de força interès, ens hem pres la llibertat de publicar-la. Diu així:

"Distingits Senyors: Voldria que atenguéssiu una demanda una mica rara, però no dubto que la vostra gentilesa farà tots els possibles per complaure'm.

Abans que tot, vull dir-vos que sento la vostra obra i sóc un admirador entusiasta de la seva alta qualitat artística. Valgui això per a justificar una mica la meua pretensió de prendre-us una estona de la dedicada als vostres múltiples quefers. I anem a la meua petició.

De petit, degut a una dolència, vaig ésser internat a l'Asil Hospital de Sant Joan de Déu. Això fou de l'any 1923 al 1930. Crec que del

27 al 30, l'Orfeó hi féu un concert. Al front hi havia el plorat Mestre Millet. L'Hospital, agraït a la gentileza que sempre havia i ha tingut l'Orfeó per a ells, li regalà una batuta de plata amb el seu estotx. L'encarregat de fer-li l'ofrena vaig ésser jo. Recordo que li vaig llegir unes lletres en nom de tots fent-li l'ofertament i donant-li les gràcies, i ell commogut, m'aixecà enlaire amb els seus braços i en féu un petó. La, per a mi, tan innoblidable escena quedà registrada en una fotografia que publicà un diari gràfic d'aquell temps.

A mida que m'he anat fent gran, hi he pensat moltes vegades i per fi no he pogut resistir la temptació de demanar-vos que féssiu els possibles per a mirar si en el vostre arxiu trobeu la data i em podeu dir quin dia i any s'escaigué, quin diari ho publicà i si vosaltres teniu la fotografia.

No cal dir amb quina impaciència espero la vostra resposta i com m'agradaria poder-vos agrair tota la vida l'avinentesa de veure amb els meus ulls el que la meva ment recorda.

Esperant que em podreu atendre us regracia per endavant, el vostre admirador que fervorosament us saluda."

La seva petició fou atesa amb força interès per part de la Junta Directiva, que si bé no li pogué enviar la fotografia ja que aquesta no es troba en el nostre arxiu, li trameté un exemplar de la REVISTA MUSICAL CATALANA del maig del 1928, en el qual es troben tots els detalls d'aquella memorable sessió i, a més, els mots que en nom de tots els seus companys va adreçar al Mestre Lluís Millet, l'esmentat Sr. Rius.

EL MESTRE LLONGUERES, DIRECTOR D'ORQUESTRA. Simpatiquíssim fou el Concert que el dia 24 del passat mes, ens oferí el Mestre Llongueres al front de l'Orquestra Simfònica.

Tres obres, totes elles interessantíssimes, figuraven en el programa. La VIII Simfonia, de Beethoven, el Concert K.V. 488 en re major, de Mozart i el Concert número 2 en la menor, de Rachmaninoff; aquests dos últims per a piano i orquestra.

De la VIII Simfonia de Beethoven, ens donà Josep Jordi Llongueres una versió molt acurada i pulcra, i demostrà que com a conductor d'orquestra pot i ha d'obtenir èxits senyaladíssims.

Amb el Concert de Mozart, actuà per primera vegada en la nostra Sala de Concerts, la joveníssima pianista Anna Maria Monfort. Posseïdora d'una molt notable tècnica pianística oferí una interpretació molt escaient de l'obra mozartiana.

Mané Bonet, ja coneguda del nostre públic, interpretà magníficament el Concert número 2, de Rachmaninoff. Obra complexa i de grans dificultats que l'excel·lent pianista resolgué d'una manera brillantíssima.

Les dues concertistes, el Mestre Llongueres i l'Orquestra obtingueren un senyalat triomf, i escoltaren càlides ovacions que els dedicà el nombrós públic que omplena totalment la sala.

Felicitem cordialment el nostre estimat Subdirector per l'èxit obtingut, i esperem poder continuar fent-ho en successives audicions.

SECCIÓ FILOLÒGICA

=====

Els dos alumnes nominatius d'aquesta Secció han tramès les següents excuses:

"Dispensi'm que avui no vingui a la classe, perquè els meus pares volen anar al cinema i jo "també tinc que anar-hi".- El saluda, GRISelda."

"Avui no puc assistir a la seva lliçó, perquè vaig a un festival, "quin" festival es celebra un cop cada any.- Seu afn. MIQUEL".

En ambdues comunicacions hi ha matèria a corregir.

Griselda, diu: "jo també tinc que anar-hi".

En primer lloc, la frase subratllada, en la parla corrent, sona així: "Jo també tinc ca-na-ri", la qual cosa no expressa pas el veritable sentit que ha volgut donar-li Griselda.

La construcció "tinc que" és francament castellana. En aqueixa llengua hom fa un ús freqüentíssim de la conjunció "que" en el temps d'obligació: "Tengo que ir", "Tenemos que decir", "Tenía que haber venido"; i també l'usa en: "Hay que hacer", "Había que ver", etc.

I molts catalans diuen (i escriuen): "Tinc que anar", "Tenim que dir", "Tenia que haver vingut"; i "Hi ha que fer", "Hi havia que veure", etc.

La puresa del nostre idioma demana que, en aquests casos, emprem el verb auxiliar "Haver", i diguem (i escriguem):

"Jo també haig (o he) d'anar-hi"

"Hen (o havem) de dir"

"Havia d'haver vingut", etcètera.

I, en lloc de "Hi ha que...", "Hi havia que..." tenim el magnífic verb "Caldre", que queda molt elegant en frases com:

"Cal fer bondat" (o "S'ha de fer bondat")

"Caldria veure-ho" (o "S'hauria de veure"

"Cal anar (o cal que anem) amb compte"

"Calia venir nós aviat"

"Caldrà que tots ens sacrifiquem", etcètera

En lloc de dir "no tenim res que fer", és preferible "no tenim res a fer".

Tampoc no és correcte: "Té d'ésser...", "Té (o tenia, etc.) d'estar-se". Cal dir: "Ha d'ésser...", "Ha (o havia, etc.) d'estar-se". És a dir, que cal emprar el verb auxiliar "Haver".

El verb "Tenir" denota possessió d'una cosa, d'un sentiment, etc.: "Tindrè dues cases" (Es un exemple!); "Té molta por", "Tinc bastants maldecaps" (Ja no és sols un exemple !), etcètera.

En la segona comunicació que hem posat al començament d'aquest article, o sigui en la de Miquel, hi ha la frase "quin festival", en la qual el mot "quin" és inadmissible, en aquest cas, perquè tradueix servilment el "cuyo" castellà, tan prodigat en l'esmentada llengua: "El terreno cuya propiedad se discute", "No gana para su sustento, por cuyo motivo..."

Tots sabem de cor com comença el famosíssim llibre "Don Quijote", de Cervantes: "En un lugar de la Mancha, de cuyo nombre no quiero acordarme..."

Sota la influència d'aquestes construccions, molts catalans diuen: "El llibre "quin" autor m'agrada més..", "La casa "quina" porta (o "qual" porta dona al jardí", "Els pares "quins" fills (o "quals" fills)", etc.

El mot quin, amb les seves diverses formes quina, quins i quines, és solament interrogatiu, i és correcte en exemples com els següents:

"Quin dia vindràs ?", "No sé de quin llibre em parles".

"Quins negocis fas ?", "De quins homes et fies ?

"Quines joies més valuoses", "Ja saps quines notes són ?"

Quant al mot "qual" sempre s'ha d'emprar precedit de l'article, i l'equivalent del "cuyo" castellà, és "el, del, qual". Així:

"El llibre, l'autor del qual m'agrada més..."

"La casa, la porta de la qual dona al jardí..."

"Els pares, els fills dels quals..."

No creiem que calgui insistir més, avui, sobre aquest punt.

Per acabar la present llició, donant-li més varietat, posarem uns quants barbarismes i llur correcció corresponent:

"Ama de casa"	<u>Majordoma, o mestressa de la casa.</u>
"En resumides cuentas"	<u>A fi de comptes.</u>
"A pla terreny"	<u>A terreny pla, o a peu pla.</u>
"A capa caïda"	<u>De mal borràs.</u>
"Pagar el pato"	<u>Carregar els neulers.</u>
"Quins fueros !"	<u>Quins fums !</u>
"Aixecar el gallo"	<u>Fer el gall, o gallejar.</u>
"A cegues"	<u>A ulls clucs.</u>

"Ous estrellats"	<u>Ous ferrats.</u>
"Picat de verola"	<u>Gravat.</u>
"El segon d'a bord"	<u>El segon de bord.</u>
"Soldat d'a cavall"	<u>Soldat de cavall.</u>
"Fer-se el suec"	<u>Fer l'orni.</u>
"Sortir-se de casilles"	<u>Sortir de polleguera.</u>

I, no havent-hi més afers a tractar (o sigui més espai, per avui), s'aixeca la sessió.

P.

CONCURS D'ARTICLES

BASES

- 1.- Poden concursar tots els cantaires i solfistes de l'Orfeó Català.
- 2.- S'ha escollit el tema: LA MISSIÓ DELS ORFEONS A CATALUNYA, i també un a lliure elecció.
- 3.- Cada concursant pot optar als dos temes fixats.
- 4.- El termini d'admissió finirà el dia 18 de maig del 1957.
- 5.- Els treballs aniran sense signar i en sobre tancat amb el corresponent lema, indicant "Concurs de JOVENIVOLA" adreçats a Maria Dolors Millet.
- 6.- Per a recollir el premi caldrà presentar les quatre o cinc primeres ratlles del treball.
- 7.- Tots els articles presentats quedaran propietat de JOVENIVOLA.
- 8.- Es crea un primer premi i un accèssit pel tema fixat, i un primer premi i un accèssit pel de lliure elecció.
- 9.- El veredicté serà inapel.lable i es farà públic en el primer assaig de conjunt que es celebri després de fallat el Concurs.
- 10.- El repartiment de premis s'efectuarà en el sopar de germanor de JOVENIVOLA.
- 11.- El jurat estarà format pel Rvd. Mossèn Pere Ribot i els Srs. Miquel Saperas i Joan Maria Ruiz, i actuarà de secretari la Srta. Maria Dolors Millet.

Barcelona, 3 de març del 1957.

EL SECRETARI
Maria Dolors Millet.

NOTICIARI.

=====

Aquests dies ha tingut efecte un nou ingrés de cantaires, els quals han passat a formar part de la nostra Secció choral en la forma següent: Dolors Bohigas, Soprano I, Antoni Torruella i Josep Serramallera, Tenors II; Josep Garrigós i Joan Blanquer, Barítons. Una nota ben simpàtica i que fem constar amb molt de goig és que, Antoni Torruella, Josep Serramallera i Josep Garrigós, no fa pas molt temps que cantaven en la Secció de nois. Per a tots, la nostra enhorabona i més cordial benvinguda.

Els germans Robert i Joan Jofre, de la corda de Tenors II, s'acomiaden temporalment de nosaltres per haver-los arribat l'edat d'entrar a files. No cal dir com els desitgem molta sort en la vida militar en la seguretat que, al seu retorn, tindrem el goig de reveure'ls entre nosaltres.

Per al dia 14 d'abril vinent està prevista la VI Sessió Cultural de "Jovenívola". No podem encara anunciar en què consistirà per no tenir ultimades les gestions que ho han de decidir. Tenim, però, la seguretat que desvetllarà el vostre interès, i per endavant us agraïm l'assistència que fins ara heu vingut prodigant-nos i que ens anima a prosseguir amb més entusiasme cada dia la continuïtat de les nostres Sessions Culturals.

Amb veritable goig recordem l'èxit del nostre I Concurs d'Articles que convocàrem l'any passat amb motiu del I Aniversari de "Jovenívola". Tot i que el marge de temps que hi havia per enviar els vostres articles quedava visiblement escàs, fou molt nombrosa la concurrència de treballs i distingida per la qualitat.

Avui, en recordar-vos l'escaient cartell que anuncia el II Concurs convocat per aquest any, amb un marge de temps molt més assequible, us preguem amb tota la força de la nostra il·lusió, que vulgueu prendre-hi part, oblidant tota mena de prejudicis o excessives modèsties, la qual cosa podria privar-nos de valuoses aportacions que, honorant-nos, vindrien a confirmar el perquè d'un continuat esforç que ens ha de portar a l'èxit, mentre siguem sincers i fidels a nosaltres mateixos.